

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Beitesesongen 2022 region 2 med fokus på dyrevelferd for beitedyra

Britt Helene Villand Lindheim
Fagrådgiver beitedyr
Mattilsynet – region øst

Roller og ansvar

- Ansvar for at dyr ikke lider ligger hos dyreeier!
- Dyreholder skal sikre at dyrene får godt tilsyn og stell.
- **Alle aktører** har likevel et ansvar for at intensjonene i dyrevelferdsloven oppfylles, også landbruks- og rovviltforvaltningen.
- **Mattilsynet** skal føre tilsyn med at reglene følges.

Beite i utmark er et vesentlig velferdsgode for dyrene

- utøve normal atferd.
- tap som følge av sykdom ofte mindre enn ved innmarksbeite/innefôring

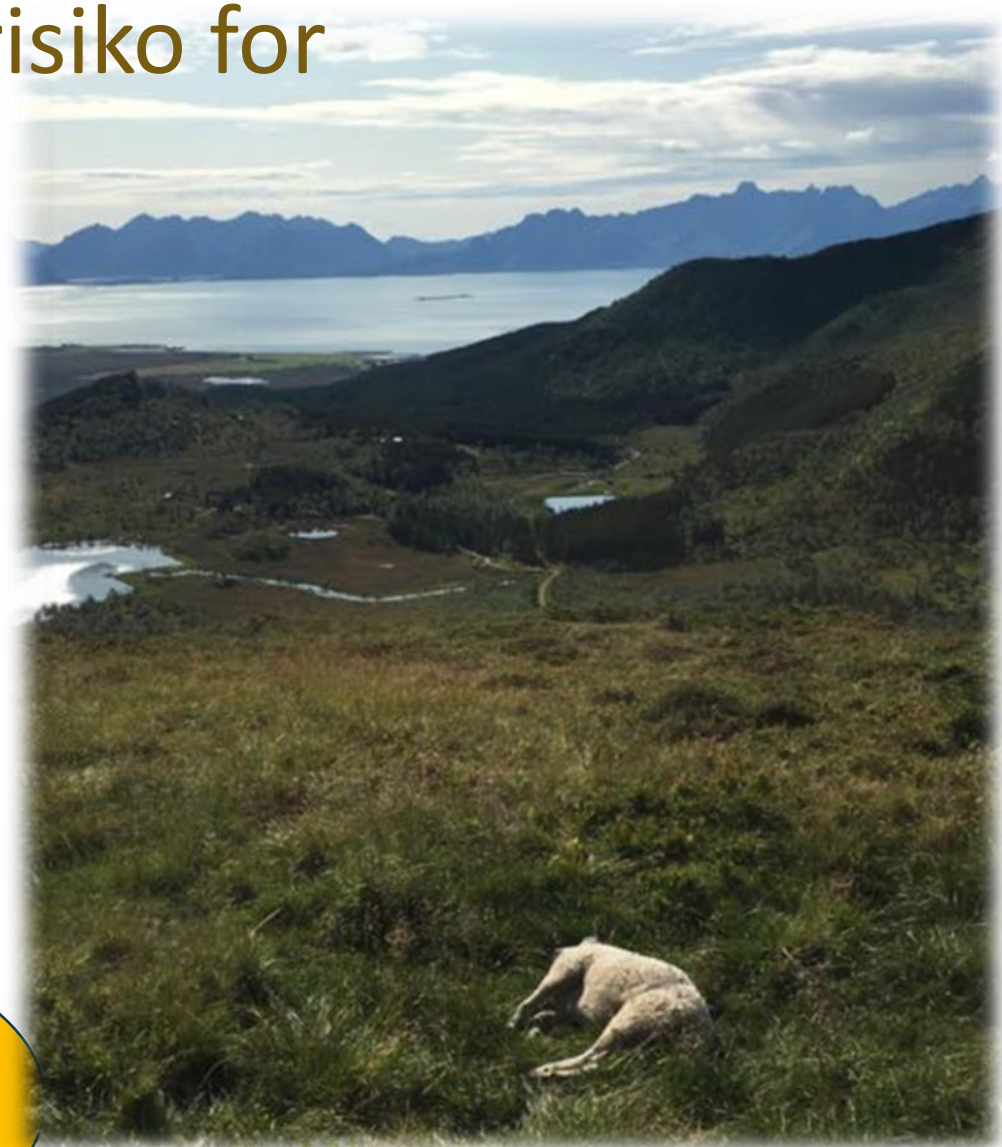

Utmarksbeite har en akseptert risiko for dårlig dyrevelferd

- Påkjenninger og belastninger som dyr blir påført når de går på beite er i utgangspunktet ikke ansett som unødige.
- En grense for hvor mye som kan aksepteres innenfor dyrevelferdslovens bestemmelser.

”Normaltap” – «akseptert ulempe», oppveies av fordelene (4% besetning, 2% for voksne, 6% for lam)

Det er også risiko for tap på hjemmebeite og i fjøs

Hva er uakseptabel dyrevelferd for beitedyra?

Mattilsynet har i retningslinjen Tap av sau til fredet rovvilt sagt at tap over 6 % på søyer, 15 % på lam over og 10 % på besetningsnivå er i utgangspunktet **uakseptabelt dyrevelferdsmessig sett**.

Hva sier rovviltforliket?

2.2.19 Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre produksjonerbasert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet.

Er det mulig å rette forebyggende tiltak enda mer mot besetninger med høy risiko for uakseptabel dyrevelferd?

Vestfold og Telemark 2022 (OBB)

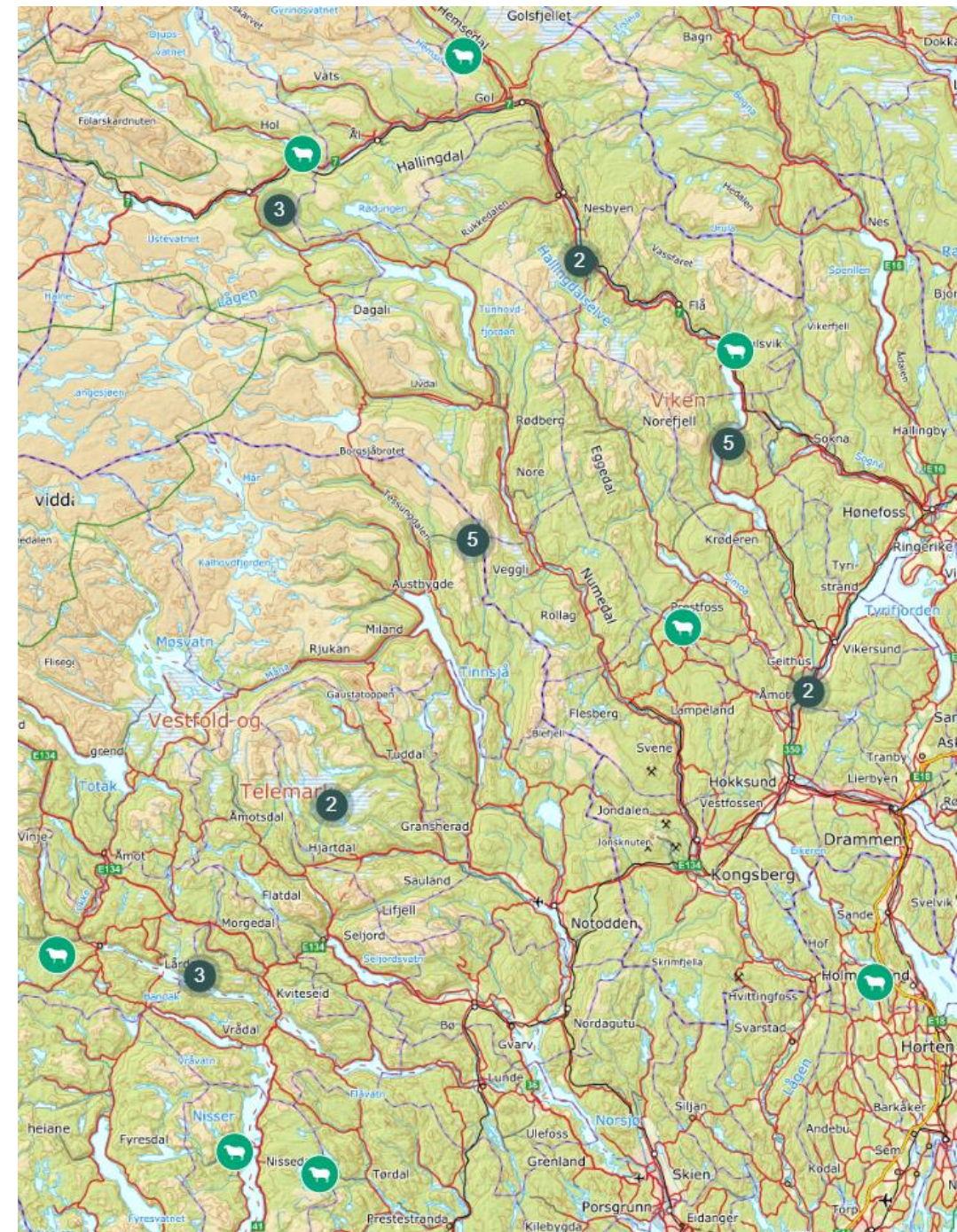
Antall besetninger med sau i OBB	217	
Antall besetninger med tap >10%	18	8 %
Antall besetninger med tap av lam >15%	11	5 %
Antall besetninger med tap av sau >6%	10	5 %
Antall besetninger med totaltap <=4%	142	65 %
Antall sau tapt i beitesesongen	1765	4,4 %

Viken

Antall besetninger med sau i OBB	448	
Antall besetninger med totaltap >10%	27	6 %
Antall besetninger med tap av lam >15%	17	4 %
Antall besetninger med tap av sau >6%	35	8 %
Antall besetninger med totaltap >=4%	291	65 %
Antall sau tapt i beitesesongen	3475	4 %

- 30 sau drept av gaupe i beitesesongen 15.05.2022-15-10.2022
- 7 sau drept av kongeørn
- (2 Tokke, 5 Hol)

Besetninger i Telemark sortert på totaltap

Sau6	Lam7	Sau+Lam	Storfe8	Geit9	Beiteområde
2,56	50,82	32,00	0,00	0,00	Austbygd beitelag
					Tessungdalen/Sandsetdalen
3,45	34,04	22,37	0,00	0,00	beitelag
2,86	29,63	19,10	0,00	0,00	Finndalen Austhei beitelag
0,00	26,47	16,67	0,00	0,00	Lifjell sankelag
13,04	17,46	15,60	0,00	0,00	Smørklepp sankelag
16,13	15,15	15,46	0,00	0,00	Hjartdal sankelag
					Tessungdalen/Sandsetdalen
3,13	19,05	12,16	0,00	0,00	beitelag
6,58	14,58	11,82	0,00	0,00	Byrte beitelag
2,91	18,52	11,76	0,00	0,00	Lifjell sankelag
0,00	18,75	11,39	0,00	0,00	Lifjell sankelag
2,33	20,00	11,36	0,00	0,00	Lifjell sankelag
10,00	11,76	11,11	0,00	0,00	Lifjell sankelag
4,76	14,29	10,92	0,00	0,00	Bitdal Beitalag
4,84	14,29	10,92	0,00	0,00	Vestheiane sauehamn L/L
4,76	14,86	10,79	0,00	0,00	Botnedalen beitelag
8,70	12,68	10,71	0,00	0,00	Byrte beitelag
3,28	14,53	10,67	0,00	0,00	Lifjell sankelag
6,09	12,97	10,33	0,00	0,00	Vendalen beitelag

Tabellen under er hentet fra OBB **Viken** beitesesongen 2022 og er sortert på tapsprosent lam. Tap over grensen for uakseptabel dyrevelferd dvs. sau >6%, lam >15% og totalt >10% er markert med rødt.

Sau6	Lam7	Sau+Lam	Beiteområde
12,17	32,37	25,16	Eidsvoll sankelag - Øst for Vorma
3,33	29,63	15,79	Feiring beitelag
1,43	29,41	19,90	Horga beitelag
0,00	23,08	15,00	Ørpen-Redalen beitelag
0,00	20,51	12,70	Feiring beitelag
2,02	18,84	11,81	Råenskogen beitelag
2,70	18,46	11,20	Foreningen Nes sankelag - Saupeset
3,65	18,27	13,22	Eidsvoll sankelag - Øst for Vorma
4,76	17,65	12,73	Nore sankelag - Juvsgrend
2,36	17,29	11,73	Flå sankelag - Sørbygda
5,26	17,07	13,33	Ål sankelag
2,17	16,67	11,97	Eggedal beitelag
0,00	16,67	10,84	Eidsvoll sankelag - Øst for Vorma
0,00	15,56	9,72	Foreningen Nes sankelag - Nes- østmark
3,23	15,38	11,46	Nore sankelag - Juvsgrend
8,97	15,29	12,79	Feiring beitelag

God beitesommer!

